

Bruselj, 7. april 2022
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0099(COD)

8042/22
ADD 5

ENV 335
CLIMA 159
CODEC 469

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	6. april 2022
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM- MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	SWD(2022) 97 final
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA [...] Spremni dokument predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o fluoriranih toplogrednih plinih, spremembi Direktive (EU) 2019/1937 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 517/2014

Delegacije prejmejo priloženi dokument SWD(2022) 97 final.

Priloga: SWD(2022) 97 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 5.4.2022
SWD(2022) 97 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE
POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

[...]

Spremni dokument

predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
o fluoriranih toplogrednih plinih, spremembi Direktive (EU) 2019/1937 in razveljavitvi
Uredbe (EU) št. 517/2014

{COM(2022) 150 final} - {SEC(2022) 156 final} - {SWD(2022) 95 final} -
{SWD(2022) 96 final}

Zaradi emisij fluoriranih toplogrednih plinov (v nadaljnjem besedilu: F-plini) se **podnebje segreva**. Preprečevanje teh emisij pomembno prispeva k doseganju **podnebnih ciljev EU iz evropskega zelenega dogovora** ter izpolnjevanju zavez iz **Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah in Montrealskega protokola o substancah, ki škodljivo delujejo na ozonski plašč**, ki urejata F-pline. Stroškovno učinkoviti ukrepi v zvezi z F-plini na ravni EU bodo države članice podprli pri doseganju njihovih nacionalnih ciljev glede toplogrednih plinov v skladu z uredbo o porazdelitvi prizadevanj.

Uredba (EU) št. 517/2014 o fluoriranih toplogrednih plinih je glavni instrument EU za preprečevanje emisij F-plinov in zagotavljanje skladnosti z Montrealskim protokolom. **F-plini so umetne kemikalije**, ki se uporabljajo za številne namene, npr. kot hladilna sredstva v hladilni opremi in klimatskih napravah, vključno s toplotnimi črpalkami, v kemični proizvodnji, kot potisni plini v pršilih za astmo ali izolacijski materiali v opremi za prenos električne energije ali penah v stavbah. Emisije nastajajo, ko se plini proizvajajo, uporabljajo v izdelkih ali opremi ali ko se ti izdelki in oprema odstranjujejo.

V **oceni** je bilo ugotovljeno, da uredba o F-plinih zagotavlja znatno zmanjšanje emisij in da je razmeroma učinkovita. Vendar mora biti Uredba **ob upoštevanju okrepljenih podnebnih ciljev EU do leta 2030 in cilja doseči podnebno nevtralnost do leta 2050 ambicioznejša**. Sedanja pravila poleg tega **dolgoročno ne morejo zagotoviti skladnosti z Montrealskim protokolom**. Prisotnih je tudi nekaj **izzivov pri izvajanju**, vključno s potrebo po zaustavitvi nezakonitih dejavnosti, ter **vrzeli in neučinkovitosti pri spremljanju**. Pregled ponuja tudi priložnost za izboljšanje **jasnosti** Uredbe in njene **skladnosti** z drugimi politikami.

Komisija bo na podlagi te ocene učinka predlagala spremembo Uredbe. Oblikovane so bile **tri možnosti**, v okviru katerih se opredeljena vprašanja obravnavajo v različnem obsegu. **Možnost 1** zajema ukrepe, ki **zagotavljajo skladnost z Montrealskim protokolom, njen cilj pa je prihraniti dodatne emisije in doseči izboljšave**, kar je mogoče zagotoviti s **precej nizkimi stroški in ravnmi prizadevanja**. **Možnost 2** poleg tega vključuje ukrepe za dodatno zmanjšanje emisij ter zagotovitev celovitejšega spremljanja in nadzora **ob zmernih stroških**. **Možnost 3** vključuje vse ukrepe, ki se štejejo za koristne in tehnično izvedljive, tudi tiste, ki lahko pomenijo **visoke stroške ali ravni prizadevanj**.

Možnost 2 je prednostna kombinacija ukrepov. Sveženj ukrepov v okviru možnosti 1 se zdi v sedanjem političnem kontekstu nezadosten, saj kljub odpravi količinsko znatnih izvzetij iz sistema kvot v primerjavi z izhodiščno vrednostjo ne zagotavlja večjega prihranka emisij do leta 2050, sveženj ukrepov v okviru možnosti 3 pa se zdi predrag glede na koristi, ki bi jih prinesel, saj bi zelo močno obremenil nekaj podsektorjev, hkrati pa v primerjavi z možnostjo 2 zagotovil le malo dodatnih prihrankov emisij.

V primerjavi s sedanjim stanjem **bo možnost 2 dodatno omejila višino kvot, ki so na voljo** za dajanje fluoriranih ogljikovodikov na trg vsako leto do leta 2050, proizvajalci in uvozniki v EU pa bodo morali začeti **plačevati za svoje pravice do kvot**. **Prepovedi uporabe F-plinov** bodo začele veljati tudi za več vrst nove opreme (npr. klimatske

naprave in stikalne mehanizme), **obseg ukrepov za preprečevanje emisij pa bo razširjen.** Možnost 2 bo zagotovila **uskladitev Uredbe z Montrealskim protokolom z odpravo nekaterih izvezij, uvedbo ločenega postopnega zmanjševanja proizvodnje fluoriranih ogljikovodikov in prenehanjem trgovanja z državami, ki niso pogodbenice Protokola, od leta 2028.** Poleg tega bodo glede carinskih postopkov in gospodarskih subjektov uvedene tudi posebne zahteve za **preprečevanje nezakonitih dejavnosti, osebje za servisiranje opreme pa bo boljše usposobljeno** na področju alternativnih tehnologij. Dejavnosti **spremljanja in poročanja** podjetij bodo celovitejše in ustreznejše glede na svoj namen.

Možnost 2 bo zagotovila, da bo prihranek emisij do leta 2030 za 40 Mt CO_{2e}, do leta 2050 pa za 310 Mt CO_{2e} večji od prihranka, ki bi se zagotovil s sedanjo uredbo (tj. 430 oziroma 1 990 Mt CO_{2e}). Čeprav se bodo cene fluoriranih ogljikovodikov za nekatere uporabnike opreme zaradi strožjih omejitev kvot zvišale, **bo možnost 2 zaradi prihrankov energije dolgoročno tem uporabnikom na splošno zagotovila prihranke pri stroških.** **Upravni stroški** za industrijo, države članice in Komisijo **se bodo zmerno povečali,** zlasti stroški izvajanja ukrepov za uskladitev z mednarodnimi pravili in doseganje boljšega nadzora.

Komisija je v odziv na krizo na področju zemeljskega plina, ki je posledica nedavnih geopolitičnih dogodkov, predlagala pospešitev uvajanja toplotnih črpalk. Izboljšanje energijske učinkovitosti toplotnih črpalk in omejitev njihovih neposrednih emisij F-plinov sta sicer pomembna, vendar sistem kvot v okviru možnosti 2 zagotavlja zadostno rezervo za njihovo večjo uporabo tudi v primeru nekoliko počasnejšega prehoda z malih toplotnih črpalk na podnebju prijazne alternative.

Tako se zdi, da je postopno zmanjševanje skladno s cilji glede energije iz obnovljivih virov, tudi če se upoštevatata bistveno večja uporaba toplotnih črpalk, ki je potrebna zaradi trenutne energetske krize na področju zemeljskega plina, in posledično nekoliko počasnejši prehod z malih toplotnih črpalk na podnebju prijazne alternative.

Opravljen so bila obsežna posvetovanja z deležniki. Ti se strinjajo, da je treba Uredbo pregledati zdaj in da bi moral pregled temeljiti na obstoječih ukrepih. Industrija, države članice in nevladne organizacije na splošno **podpirajo ukrepe, s katerimi se obravnavajo izzivi pri izvajanju in skladnost z Montrealskim protokolom.** Kar zadeva raven ambicioznosti postopnega zmanjševanja in prepovedi fluoriranih ogljikovodikov, zlasti v zvezi z uporabo F-plinov v toplotnih črpalkah, nekateri industrijski deležniki menijo, da je sedanja uredba dovolj ambiciozna, inovatorji in proizvajalci podnebju prijaznih tehnologij pa se zavzemajo za močnejše politične spodbude za trženje svojih rešitev. Za to se zavzemajo tudi nevladne organizacije in številni pristojni organi. To je bilo upoštevano v treh preučeni možnostih.